

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 51/2002
13.11.2002

Asia Oikaisuvaatimus määräaikaisen virkasuhteen peruuttamista koskevassa asiassa

Virasto Oulun kihlakunnan poliisilaitos

Päätös, johon haetaan oikaisua

Oulun poliisilaitos peruutti 11.6.2002 tekemällään päätöksellä nuorempi konstaapeli A:n virkamääräyksen n:o 22/02 Oulun kihlakunnan poliisilaitoksen nuoremman konstaapelin kenttätöjako 18.4.2002 lukien.

Päätöksen perusteluna olivat Poliisikoulun päätökset 293/D604/02/, 343/D644/02 ja 377/D644/02 koulutuksen keskeyttämisestä.

Oikaisuvaatimus

Poliisilaitoksen päätös A:n virkasuhteen peruuttamisesta on kumottava.

Päätöksessä on tosiasiallisesti kyse virkasuhteessa olevan virkamiehen virkasuhteen päättämistä koskevasta asiasta, johon haetaan muutosta virkamieslautakunnalle tehtävällä oikaisuvaatimuksella. Oulun poliisilaitos ei kuitenkaan ole liittänyt päätökseensä oikaisuvaatimusosoitusta. A on saanut päätöksen tiedoksi tavallisella kirjeellä 11.6.2002.

A on ollut määräaikaisessa virkasuhteessa Oulun kihlakunnan poliisilaitoksella ajan 24.9.2001 - 31.3.2002. Hänet on nimitetty uudelleen virkamieheksi ajalle 1.4.2002 - 22.12.2002. A:n virkasuhde on päätetty virkamieslain vastaisesti 18.4.2002 lukien. A opiskelee Poliisikoulussa, jossa hänen opintonsa on keskeytetty 31.8.2002 saakka. Opintojen keskeyttäminen Poliisikoulussa ei

voi olla virkasuhteen päättämisen peruste. Molemmat määräaikaiset virkasuhteet koskevat Poliisikoulun harjoittelu-aikaa, johon tulee soveltaa samoja virkamieslain säännöksiä kuin muihinkin virkasuhteisiin. Tämä ilmenee myös Poliisikoulun 20.12.1996 laatimasta poliisikokelaitten työharjoittelusuunnitelmasta.

A:ta tai asianomaista luottamusmiestä ei ole kuultu virkamieslain 66 §:n tarkoittamalla tavalla.

Vastine

Oulun kihlakunnan poliisilaitos on antanut vastineen, jonka mukaan A on ollut poliisikoulutukseensa liittyen työharjoittelussa Oulun poliisilaitoksella. Ylikomisario B on 15.4.2002 arvioinut A:n työharjoittelun ja hylännyt sen. Poliisikoulu on ottanut A:n opiskelun jatkamisen harkittavakseen ja keskeyttänyt sen 18.4.2002 alkaen. Tämän jälkeen poliisilaitos on peruuttanut A:lle antamansa virkamääräyksen. A on ollut muodollisesti nimitettynä virkasuhteeseen. Nuorempi konstaapeli, harjoittelija tai nuorempi konstaapeli, kenttätyöjako -nimikkeisiä virkoja ei ole olemassa muutoin kuin poliisikoulutukseen liittyen. Poliisilaitoksen käsityksen mukaan nuorempi konstaapeli, kenttätyöjako -nimisessä virkasuhteessa ei voi olla ilman opiskeluoikeutta Poliisikoulussa. Näistä syistä poliisilaitos katsoi virkamääräyksen peruuttamisen mahdolliseksi. Myös virkasuhteeseen nimittäminen tapahtuu viranhaku- ja muusta menettelystä poikkeavalla tavalla. A:n virkasuhde voidaan ilman eri hakemusta palauttaa entiselleen, jos hänen opiskeluoikeutensa palautetaan. A:lla on ollut mahdollisuus tulla kuulluksi opiskeluoikeutta koskevassa asiassa.

Vastaselitys

A on antanut vastaselityksen.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Valtion virkamieslain 53 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, jolla muu viranomaisena kuin valtioneuvoston yleisistunto on antanut virkamiehelle varoituksen taikka lomauttanut tai irtisanonut virkamiehen, purkanut virkasuhteen tai muuttanut virkasuhteen osa-aikaiseksi tai pidättänyt virkamiehen virantoimituksesta, saadaan hakea oikaisua virkamieslautakunnalta. Oikaisuvaatimus on annettava virkamieslautakunnalle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen, johon saadaan hakea oikaisua, on viranomaisen liitettävä oikaisuvaatimusosoitus.

Poliisikoulutuksesta annetun asetuksen 14 §:n 2 momentin mukaan poliisin perustutkinnon opintoihin kuuluu perusopinnot 1, työharjoittelu ja perusopin-

not 2 sekä päättötyö. Sanotun asetuksen 18 §:n mukaan poliisioppilaitoksen johtaja voi keskeyttää poliisikokelaan tai opiskelijan opiskelun, jos opiskelun keskeyttämiseen on erityisen painava syy. Päätös voidaan panna heti täytäntöön.

Selvitys tapahtumista

A on ollut määräaikaisessa virkasuhteessa Oulun kihlakunnan poliisilaitoksella 24.9.2001 - 31.3.2002. Virkasuhteen määräaikaisuuden peruste on ollut Poliisikoulun harjoittelu-aika.

Oulun kihlakunnan poliisilaitos on päätöksellään 28.2.2002 nimittänyt A:n virkamieheksi määräaikaiseen virkasuhteeseen nimikkeellä nuorempi konstaapeli, kenttätöjako, Poliisikoulun harjoitteluajaksi 1.4.2002 - 22.12.2002.

Ylikomisario B oli 15.4.2002 arvioinut A:n työharjoittelun ja hylännyt sen. Poliisikoulu on päätöksellään 18.4.2002 keskeyttänyt A:n koulutuksen ajaksi 18.4.-10.5.2002 asian käsittelyä ja A:n kuulemista varten, päätöksellään 10.5.2002 ajaksi 11.5.-31.5.2002 lisäselvityksen hankkimista ja opiskeluoikeutta koskevan asian ratkaisemista varten ja päätöksellään 30.5.2002 toistaiseksi kunnes asia toisin ratkaistaan, enintään kuitenkin 30.8.2002 asti. Päätöksen 30.5.2002 perusteluna on, että työharjoittelun suorittaminen on poliisin perustutkinnon suorittamisen edellytys. A ei voi edetä syventäviin opintoihin ennen työharjoittelun hyväksyttävää suorittamista. Poliisilaitos harkitsi oikeaksi keskeyttää A:n opiskelun poliisin perustutkintokoulutuksessa kunnes A:n työharjoittelun arviointi on lainvoimaisesti ratkaistu tai kunnes asiassa voidaan tehdä muu ratkaisu.

Poliisilaitos on koulutuksen keskeyttämisen vuoksi 11.6.2002 peruuttanut A:n virkamääräyksen 18.4.2002 lukien. Sisäasiainministeriön 20.12.1996 vahvistaman poliisikokelaiden työharjoittelusuunnitelman mukaan poliisilaitos nimittää harjoittelijan määräaikaiseen nuoremman konstaapelin virkaan. Määräys

kestää harjoitteluajan ja sitä seuraavan perusopinnot II päättymispäivään. Koska harjoittelija otetaan virkasuhteeseen, määräytyvät palkkaus, ikälisät, vuosilomat ym. valtion virkaehtojen mukaisesti.

Oikeudellinen arvio

A on ollut nimitettynä määräaikaiseen virkasuhteeseen Oulun kihlakunnan poliisilaitoksen nuoremmaksi konstaapeliksi. Nimittämiskirjan 28.2.2002 mukaan määräaikaisuuden kesto on 1.4.2002 - 22.12.2002. Määräaikaisuuden perusteena nimittämiskirjassa mainitaan "Poliisikoulun harjoittelu-aika". Virkanimike on merkittynä: "nuorempi konstaapeli, kenttätöjako". Nimittäminen on kytketty tiettyyn kalenteriaikaan mainitsematta nimittämiskirjassa selkeästi sitä, että nimittämisen tarkoituksena on ollut kytkeä määräaikaisuuden kesto enintään siihen asti, kun A:n harjoittelu Poliisikoulussa jatkuu. Virkamieslautakunta katsoo, että A:n toimiminen määräaikaisessa virkasuhteessa nuorempana konstaapelina on tarkoitettu kiinteästi liittyvän vain siihen ajanjaksoon, jolloin hän Poliisikoulun oppilaana suorittaa kenttätöjaksota.

A:n opinnot Poliisikoulussa on keskeytetty Poliisikoulun päätöksillä 18.4.2002 lukien. Oulun kihlakunnan poliisilaitos on mainitun johdosta peruuttanut 11.6.2002 A:n virkamääräyksen 18.4.2002 lukien. Virkamieslain mukaan virkamääräyksen peruuttaminen ei ole mahdollista. Koska A:n virkamääräyksen keston on edellä selvitetyn tavoin tulkittava kytketyn enintään siihen asti, kun hänen harjoittelunsa Poliisikoulussa kestää, on virkamääräyksen peruuttaminen tulkittava informatiiviseksi ilmoitukseksi määräaikaisen virkasuhteen päättymisestä.

Poliisilaitos on 11.6.2002 ilmoittanut A:n virkasuhteen päättyneeksi 18.4.2002 lukien. Virkamieslautakunta katsoo, ettei virkasuhteen päätyminen ole kuitenkaan mahdollista taannehtivasti. Näin ollen A:n virkasuhteen voidaan katsoa päättyneen aikaisintaan 11.6.2002 annetun ilmoituksen tiedoksisaantihetkestä lukien.

Päätös

Oikaisuvaatimus hylätään.

Sovellettavat lainkohdat

Asetus poliisikoulutuksesta 14 § ja 18 §
Valtion virkamieslaki 53 § 2 momentti

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli tulos äänestyksestä, jossa enemmistön muodostivat puheenjohtaja Jukarainen, jäsen Paanetoja ja varajäsen Eriksson sekä vähemmistön jäsenet Äijälä, Staffans ja A. Nieminen sekä jäsenet Kulla, Komulainen ja Sipiläinen.

Vähemmistön äänestyslausumat liitteenä.

Eri mieltä olleiden jäsenten Äijälä, Staffans ja A. Nieminen lausuma:

Oikeudellinen arvio

A on ollut nimitettynä määräaikaiseen virkasuhteeseen Oulun kihlakunnan poliisilaitoksen nuoremmaksi konstaapeliksi. Nimittämiskirjan 28.2.2002 mukaan määräaikaisuuden kesto on 1.4.2002 - 22.12.2002. Määräaikaisuuden perusteena nimittämiskirjassa mainitaan "Poliisikoulun harjoittelu-aika". Virkanimike on merkittynä: "nuorempi konstaapeli, kenttätyöjakso". Nimittäminen on kytketty tiettyyn kalenteriaikaan mainitsematta nimittämiskirjassa selkeästi sitä, että nimittämisen tarkoituksena on ollut kytkeä määräaikaisuuden kesto

enintään siihen asti, kun A:n harjoittelu Poliisikoulussa jatkuu. Virkamieslautakunta katsoo, että A:n toimiminen määräaikaisessa virkasuhteessa nuorempana konstaapelina on tarkoitettu kiinteästi liittyvän vain siihen ajanjaksoon, jolloin hän Poliisikoulun oppilaansa suorittaa kenttätöjaksosa.

A:n opinnot Poliisikoulussa on keskeytetty Poliisikoulun päätöksillä 18.4.2002 lukien. Oulun kihlakunnan poliisilaitos on mainitun johdosta peruuttanut 11.6.2002 A:n virkamääräyksen 18.4.2002 lukien. Virkamieslain mukaan virkamääräyksen peruuttaminen ei ole mahdollista. Koska A:n kenttätöjakso on osa poliisikoulutusta, kysymys ei ole varsinaisesta virkamääräyksen peruuttamisesta vaan informatiivisesta ilmoituksesta määräaikaisen virkasuhteen päättymisestä.

Edellä esitetyin perustein katsomme, että kysymyksessä on ollut koulutus ja ettei virkamääräyksen peruuttamista koskeva asiakirja ole sellainen itsenäinen virkasuhteen irtisanomista koskeva päätös, jonka laillisuuden virkamieslautakunta voisi tutkia.

Oikaisuvaatimus hylätään lakiin perustumattomana.

Eri mieltä olleiden jäsenten Kulla, Komulainen ja Sipiläinen lausuma:

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Valtion virkamieslain 9 §:n mukaan virkamieheksi voidaan nimittää määräajaksi tai muuten rajoitetuksi ajaksi, jos työn luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkaan kuuluvien tehtävien hoidon väliaikainen järjestäminen tai harjoittelu edellyttää määräaikaista virkasuhdetta. Virkamiestä ei tällöin nimitetä virkaan, vaan virkasuhteeseen.

Valtion virkamieslain 66 §:n 2 momentin mukaan virkamiehelle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen kuin virkamies irtisanotaan 25 §:n tai 26 §:n nojalla tai virkasuhde puretaan.

Oikeudellinen arvio

Oulun kihlakunnan poliisilaitos on nimittänyt A:n virkamieheksi virkasuhteeseen ajaksi 1.4.-22.12.2002. Määräyksen peruste on Poliisikoulun harjoittelu-aika. Poliisikoulutusta koskevassa lainsäädännössä ei ole erityissäännöksiä työnantajan oikeudesta päättää virkasuhde ennen määräajan päättymistä. Sen vuoksi asiaa on arvioitava valtion virkamieslain virkasuhteen päättämistä koskevien säännösten valossa. Näin ollen poliisilaitoksen olisi pitänyt liittää päätökseen virkamieslain 53 §:n 2 momentin mukainen oikaisuvaatimusosoitus. Oikaisuvaatimus voidaan ottaa tutkittavaksi.

A:lle ei ole varattu mahdollisuutta tulla erikseen kuulluksi virkasuhteen päättämistä koskevasta asiasta.

Poliisilaitos on päätöksellään peruuttanut virkasuhteen taannehtivasti. Valtion virkamieslain 25 §:n ja 33 §:n mukaan työnantaja voi virkamiehestä johtuvasta syystä päättää virkasuhteen ainoastaan irtisanomalla tai purkamalla. Näin ol-
len poliisilaitoksen olisi pitänyt arvioida edellytykset päättää A:n virkasuhde
mainittujen virkamieslain säännösten valossa. Peruuttaessaan virkasuhteen
poliisilaitos on toiminut vastoin virkamieslain säännöksiä, ja sen vuoksi pää-
tös kumotaan.

Päätös

Oikaisuvaatimus hyväksytään.

Sovellettavat lainkohdat

Valtion virkamieslaki 9 § 1 momentti, 53 § 2 momentti ja 66 § 2 momentti